

DN Ærø Pesticidgruppen

1. Pesticider, TFA og Drikkevandet
2. Pesticider, habitatdirektivet og Natura-2000
3. Pesticider, sårbare grupper og afstandskrav til beboelser
4. DN Ærø forslag optaget i [DN's aktivitetsplan 2026/27](#)

Nyhed

Se kortet: Så ofte bliver der fundet pesticidrester i drikkevandsboringer i din kommune

I næsten samtlige kommuner bliver der fundet pesticidrester i aktive drikkevandsboringer, viser ny opgørelse lavet op til kommunalvalget. Se tallene for din kommune her.

10. oktober 2025

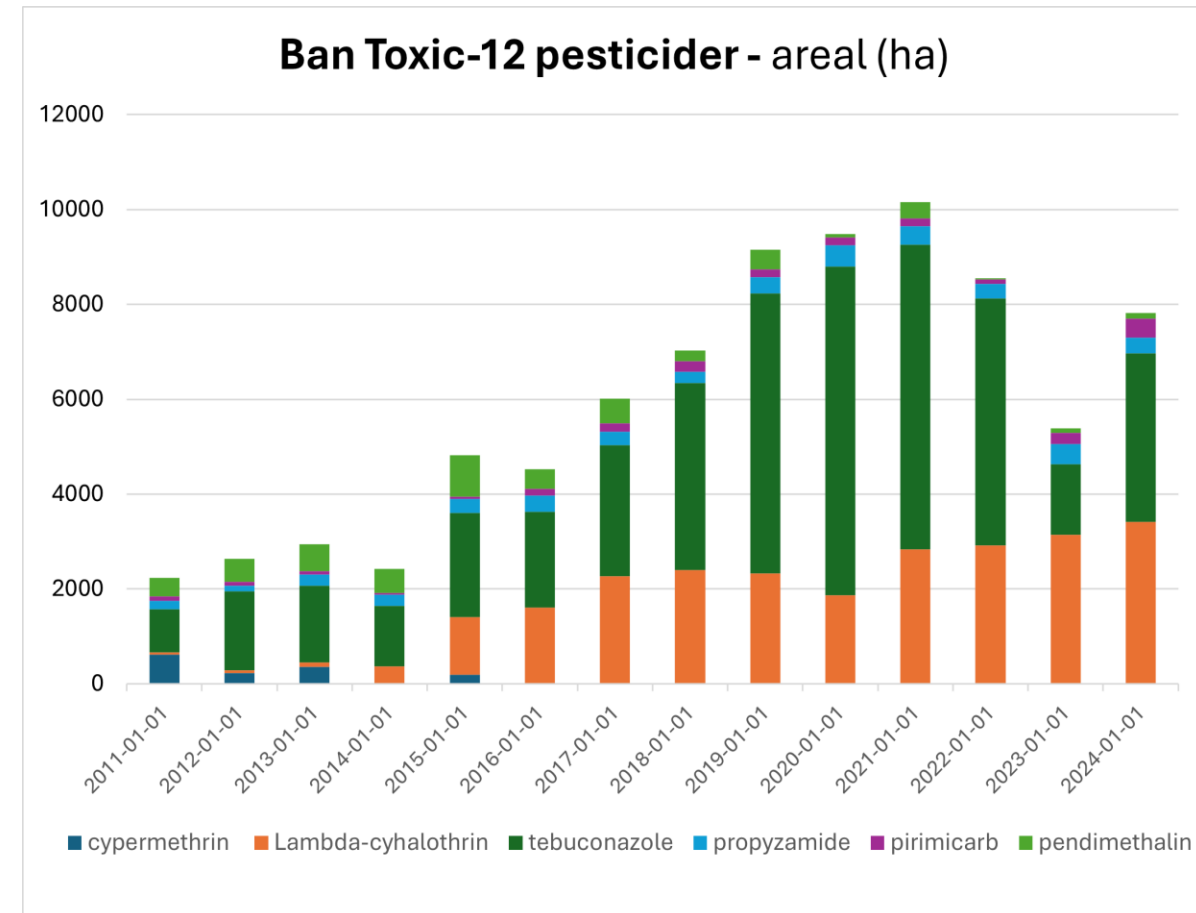
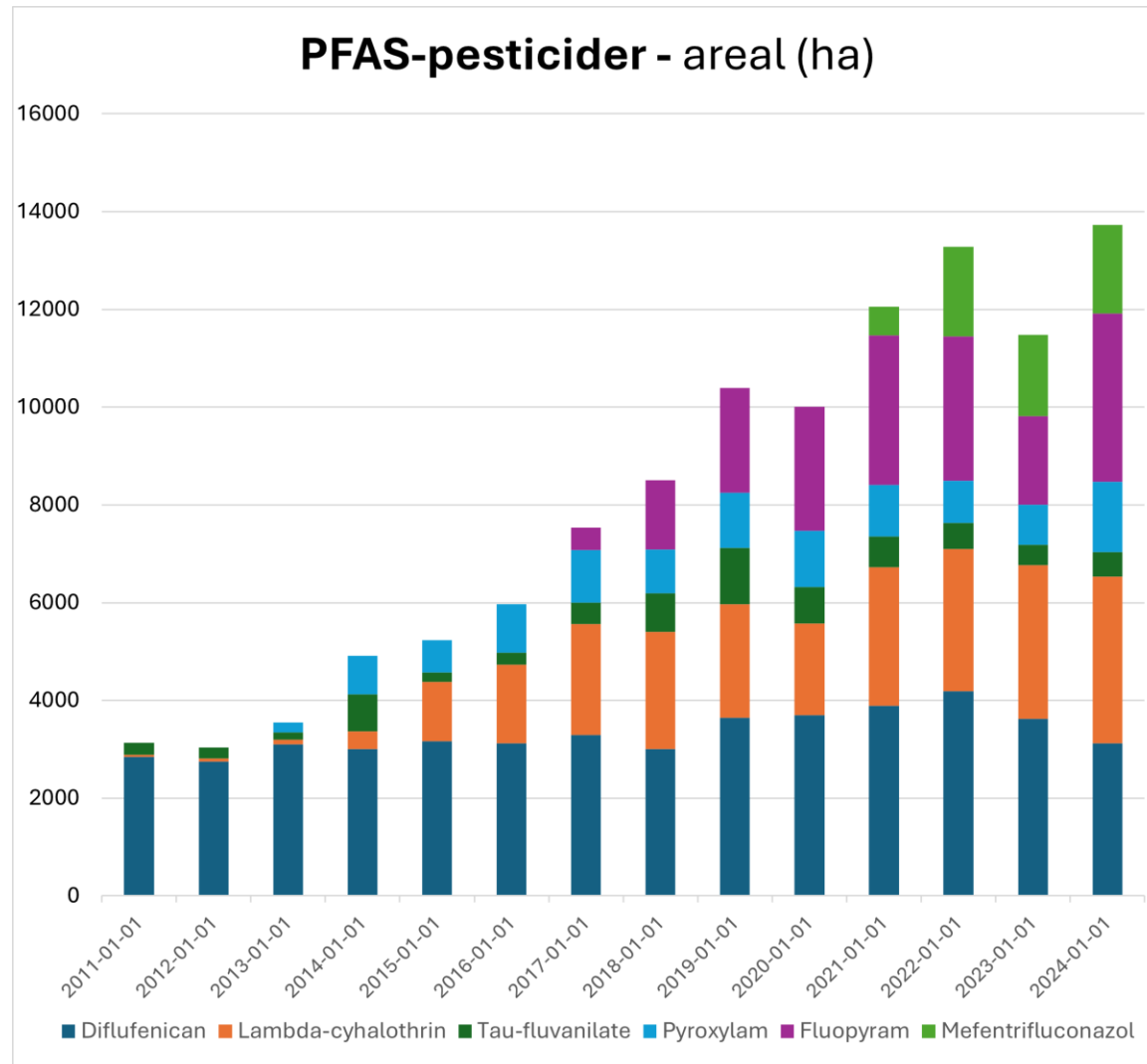
<https://www.dn.dk/nyheder/se-kortet-sa-ofte-bliver-der-fundet-pesticidrester-i-drikkevandsboringer-i-din-kommune/>

Excel fil: Boringer med fund af pesticidrester på Ærø

[Forbrug af PFAS-pesticider i planperiode 2023/2024](#)

Aktindsigt i Ærøske sprøjtejournaler 2011-2024

I stedet for en 50 % reduktion i brug af pesticider inden 2030, som aftalt i EU's Green Deal, ser vi på Ærø en voldsom stigning af de problematiske [PFAS-pesticider](#) og "Candidates for Substitution" [PAN Europe's "Toxic-12"](#)

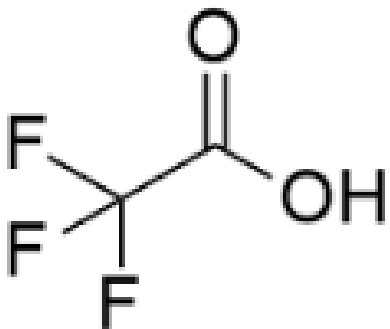

PFAS og Toxic-12 (Candidates for Substitution) pesticider på Ærø

PFAS-pesticider	Tester Ærøs VV for det?
diflufenican	NO, but very often used
flonicamid	no
fludioxonil	no
fluopyram	NO, but very often used
gamma-cyhalothrin	no
lambda-cyhalothrin	NO, but very often used
mefentrifluconazol	yes, metabolit
picolinafen	no
pyroxsulam	NO, but very often used
tau-fluvalinate	NO, but very often used
triflusulfuron-methyl	no

Toxic-12 pesticider	Tester Ærøs VV for det?
cypermethrin (cis:trans 40:60)	NO, but very often used
lambda-cyhalothrin	NO, but very often used
pendimethalin	yes, active compound
pirimicarb	NO, but often used
propyzamide	NO, but often used
tebuconazole	yes, metabolit

Vandværker tester for TFA - det er et nedbrydningsprodukt for mange PFAS pesticider, men er ikke listet under "76 pesticider, nedbrydningsprodukter og beslægtede stoffer" og heller ikke under "51 Perfluorerede stoffer", men under "organisk mikroforurening"

Diffus grundvandsforurening med trifluoreddikesyre (TFA)

Christian Nyrop Albers

....TFA-koncentration på et sted mellem 0,2 og 0,5 µg/L TFA i nedbør

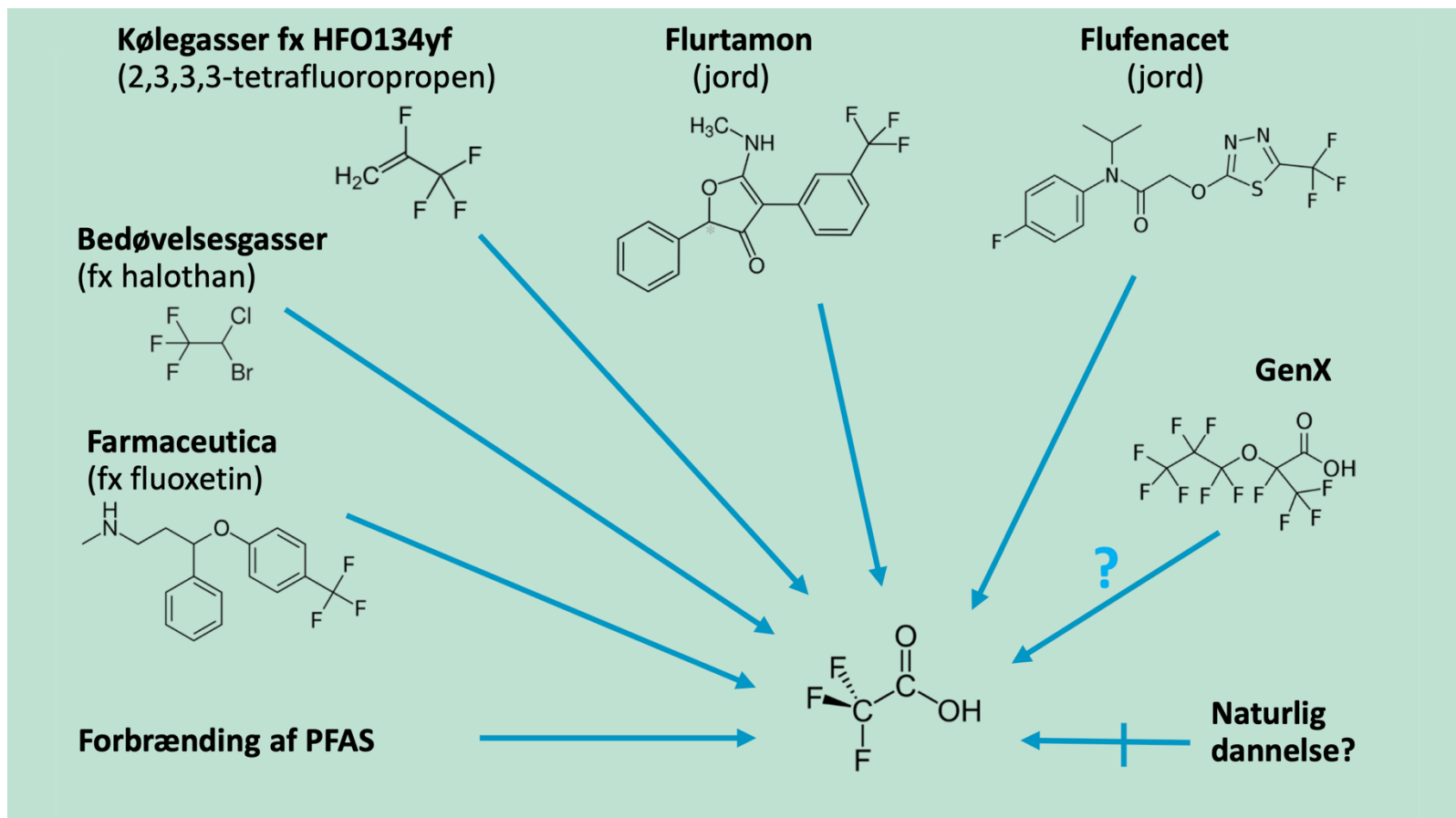
Koncentrationer over ca. 1 µg/L TFA i grundvand kan dermed næppe forklares med diffuse atmosfæriske kilder, men må nødvendigvis være udtryk for lokal påvirkning, f.eks. fra brug af C-CF₃-pesticider i oplandet.

TriFluPest

Trifluoreddikesyre (TFA) fra pesticider

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2024/12/978-87-7038-688-3.pdf>

... danske felt-målinger viser TFA-koncentrationer fra ca. 0,2 µg/L op til ca. 0,5 µg/L i ungt grundvand under skovområder uden landbrugspåvirkning, og op til ca. 1,6 µg/L i ungt grundvand under landbrugsarealer.

Sandsynlige kilder til TFA ved projektets start.

Konklusion: Alle syv testede C-CF₃ pesticider kan omdannes til TFA i jord...

(trifluralin, fluazifop-P-butyl, fluazinam, tau-fluvalinat, diflufenican, fluopyram og mefentrifluconazol)

Sprøjtemidler med PFAS-aktivstoffer bliver forbudt

Miljøstyrelsen har truffet afgørelse om at tilbagekalde 23 sprøjtemidler med PFAS-aktivstoffer. Afgørelsen træffes på baggrund af en grundig vurdering af ny viden fra GEUS, der har belyst, at sprøjtemidlerne nedbrydes til det skadelige stof trifluor-eddikesyre (TFA), som ender i grundvandet. Miljøstyrelsen er derudover i gang med at vurdere yderligere 10 sprøjtemidler, der også har vist udvaskning af TFA.

Pesticid Navn	aktivstof
Shirlan Ultra	fluazinam
Propulse SE 250	fluopyram
DFF	diflufenican
Mateno Duo SC 600	diflufenican
Sempra	diflufenican
Diflanil 500 SC	diflufenican
Sempra 500 SC	diflufenican
Legacy 500 SC	diflufenican
Absolute 5	diflufenican
Balaya	mefentrifluconazol
Mavrik Vita	tau-fluvalinate
Mavrik 2F	tau-fluvalinate
Mavrik	tau-fluvalinate
Teppeki	flonicamid

<https://mim.dk/nyheder/pressemeddelelser/2025/juli/sproejtemidler-med-pfas-aktivstoffer-bliver-forbudt>

Otte PFAS-sprøjtemidler bliver forbudt

Miljøstyrelsen har truffet afgørelse om at tilbagekalde yderligere otte sprøjtemidler med PFAS-aktivstoffer. Dermed er alle 33 sprøjtemidler, der har været under fornyet vurdering, fordi de har vist udvaskning af det skadelige PFAS-stof TFA til grundvandet, blevet forbudt.

<https://mim.dk/nyheder/pressemeddelelser/2025/september/otte-pfas-sproejtemidler-bliver-forbudt>

Pesticid Navn	aktivstof 1	aktivstof 2
Teppeki	flonicamid	
DFF	diflufenican	
Afinto	flonicamid	
Legacy 500 SC,	diflufenican	
Mateno Duo SC 600,	diflufenican	aclonifen
Sempra SC,	diflufenican	
Evure Neo	tau-fluvalinate	
Mavrik	tau-fluvalinate	

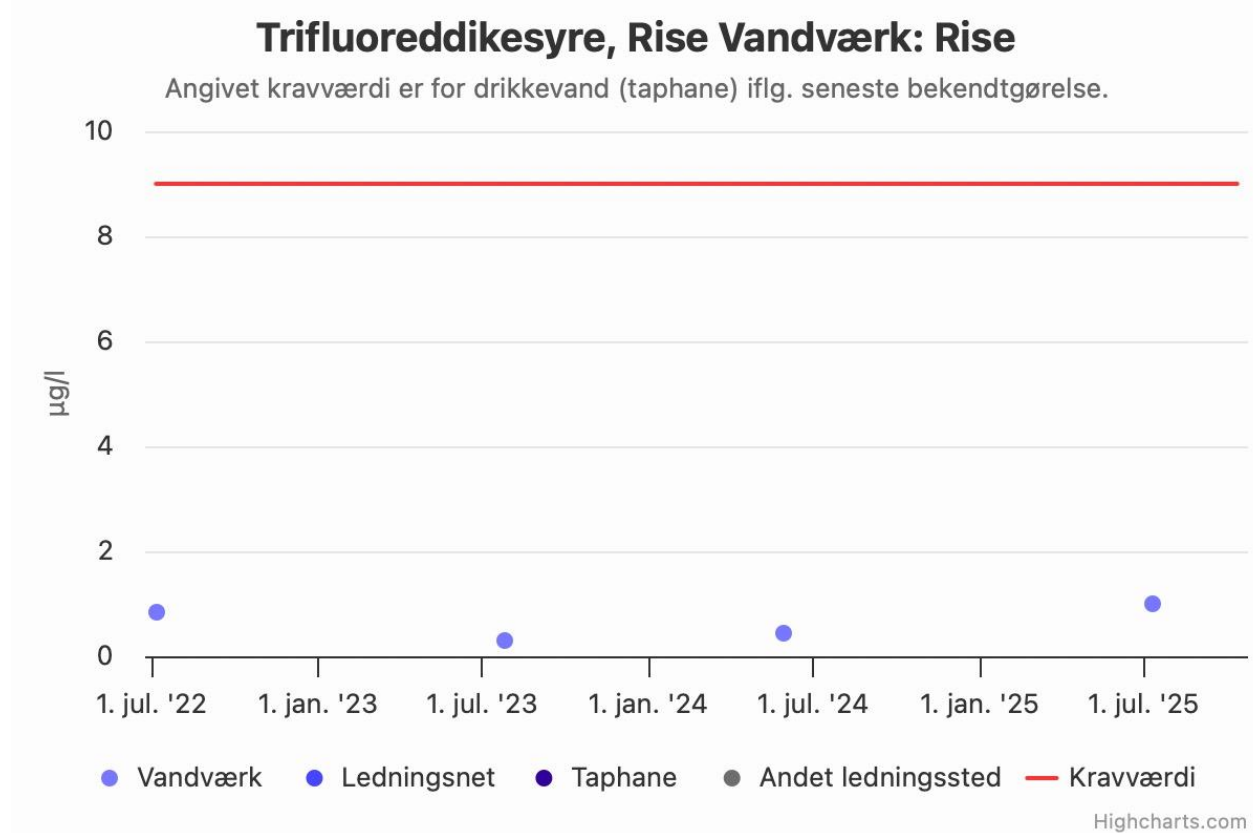
<https://www.pan-europe.info/blog/denmark-bans-23-pfas-pesticide-products-because-they-pollute-groundwater>

DENMARK BANS 23 PFAS PESTICIDE PRODUCTS BECAUSE THEY POLLUTE GROUNDWATER

“...decision to withdraw the approval of 23 pesticide products containing 6 PFAS active substances: fluazinam, fluopyram, diflufenican, mefentrifluconazole, tau fluvalinate and flonicamid”

But: Lambda-cyhalothrin and pyroxsulam – still approved?

Vandanalyser – Rise Vandværk

https://data.geus.dk/kemitidsserie/?anl_aegid=82864&stofnr=2251&formaal=-1

Grænseværdien for TFA i drikkevand er i Danmark fastsat til 9 µg/L

Sidste måling: 1 µg/L

TFA er et PFAS-stof og er som udgangspunkt med i det generelle krav på 0,5 µg/L for total PFAS, som fastsat i drikkevandsdirektivet med ikrafttrædelse senest i 2024 (EU, 2020).

TFA er også et nedbrydningsprodukt fra visse PFAS-pesticider. Grænseværdien for pesticidnedbrydningsprodukter er 0,1 µg/L i Danmark.

Natura-2000 områder på Ærø og manglende beskyttelse mod pesticider

Splitternen: tilbagegang 99,5%

Klokkefrøen: uddøet

DOF
Fyn

Ø-undersøgelsen, og hvad der kom ud af den.

LOKALAFDELINGEN Ø-UNDERSØGELSEN 2021-2022

Øer 2021-22			Øer 1974-76		
1	Sølvmåge	8.748	1	Hættemåge	17.680
2	Ederfugl	2.736	2	Sølvmåge	7.021
3	Skarv	1.911	3	Stormmåge	6.308
4	Stormmåge	1.069	4	Digesvale	2.540
5	Digesvale	632	5	Havterne	1.671
6	Sanglærke	623	6	Strandskade	627
7	Havterne	517	7	Knopsvane	414
8	Strandskade	348	8	T. Skallesluger	324
9	Engpiber	315	9	Vibe	317
10	Svartbag	279	10	Gravand	283
		17.178			37.185

Tilbagegang på 54% for kystfuglene.

Værst for hættemågen, der på øerne har haft en tilbagegang på 99%.

Citat fra **Bo Håkansson** <boh@dn.dk> (email 3. juli 2025):

danske regeringer har siden 2015 taget udgangspunkt i at vi i DK ifht EU lovgivningen

skal gøre så lidt som muligt, så sent som muligt – og med videst mulig anvendelse af undtagelsesmuligheder

<https://www.em.dk/aktuelt/nyheder/2015/nov/fem-principper-skal-sikre-ny-eu-regulering-ikke-overimplementeres>

EU's miljørapport: Ikke bare økonomien, selve livsformen er truet af miljøkrisen

»Biodiversiteten er i forfald på tværs af landjordens, ferskvandets og havets økosystemer som konsekvens af et vedvarende pres fra ikkebæredygtige produktions- og forbrugsmønstre, især knyttet til fødevarer systemet,« skriver agenturet og udpeger landbrugets kunstgødnings- og pesticidforbrug som hovedansvarlig for truslen mod vandmiljø og grundvand.

EU officials warn climate breakdown and wildlife loss 'are ruining ecosystems that underpin the economy'

Natura-2000 områder på Ærø og manglende beskyttelse mod pesticider

DN hovedbestyrelse:

Ofte vil man skulle indgå aftaler med landmænd om enten helt at udtage arealer permanent, eller indgå tidsbegrænsede aftaler, for at nå målene.

Det er essensen af naturbeskyttelseslovens § 19 c.
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/927>

Eksisterende lovlige aktiviteter kan være så problematiske for udpegningsgrundlaget, at man vil være nødt til at stoppe denne lovlige aktivitet, for at kunne opnå målsætningen. Da har kommunen pligt til og mulighed for at gennemtvinge et ophør af den aktivitet/drift. Det fremgår af § 19 d og e.

Grønt Rådsmøde d. 21. okt.:

Vil kommunen kontakte lodsejere og gennemtvinge et sprøjteforbud?

RESIDENTS EXPOSED TO PESTICIDES:

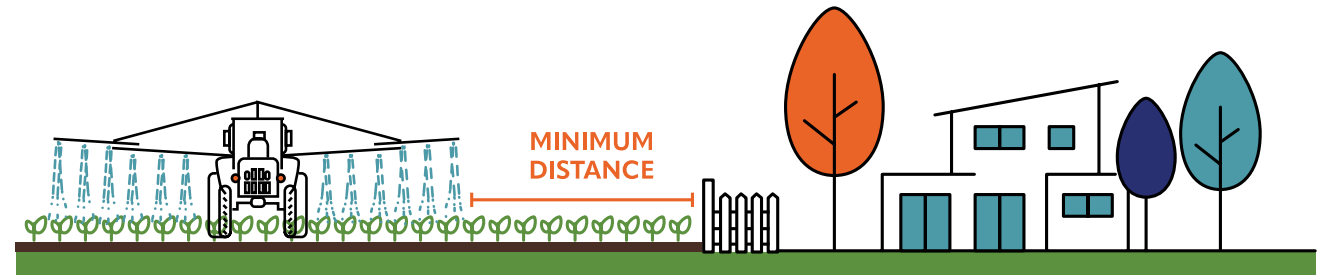
FAILURE IN RISK ASSESSMENT

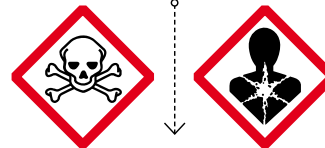
Bufferzoner i Frankrig

MINIMUM DISTANCES between spreading areas and residential areas

Application date: January 1, 2020

For the most dangerous products

20 m
incompressible
distance

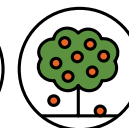
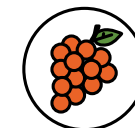
For other plant protection products

10 m

For arboriculture, viticulture, trees and shrubs,
forest, berries and ornamental crops over
50 cm in height, banana trees and hops

5 m

For other crops

**DUTCH COURT OF APPEAL ORDERS 250
M BUFFER STRIP BETWEEN FIELD AND
HOUSES - BAN ON LILY CULTIVATION**

<https://www.pan-europe.info/blog/dutch-court-appeal-orders-250-m-buffer-strip-between-field-and-houses---ban-lily-cultivation>

Excel fil: *Alle gebruikte middelen in de lelieteelt* – overlap pesticider på Ærø

Korrespondance med Miljøstyrelsen

Til: Anita Fjelsted (anfje@mst.dk)
Cc: aeroe@dn.dk (aeroe@dn.dk), Anders Buch Vogel Hansen (anders@dn.dk)
Fra: Jan Bert Gramsbergen (jbgramsbergen@gmail.com)
Titel: DN Ærø giver MST tilbagemelding vedr. afstandskrav til stier mv.
E-mailtitel: Re: Miljøstyrelsens tilbagemelding på henvendelse fra DN Ærø vedr. afstandskrav til stier mv. (MST Id nr.: 12778884)
Sendt: 06-08-2025 12:19

Kære Anita,

I Holland har domstolen (Appelretten i 's-Hertogenbosch) for nyligt bestemt at der skal overholdes **250 m brede sprøjtefrie bufferzoner** mellem blomstermarker og beboerne pga. de sundhedsskadelige effekter af de brugte sprøjtemidler i liljeavl. Jeg har bedt de involverede ngo'er i Holland at sende mig en liste med de brugte sprøjtemidler, hvor domstolen i Holland har baseret deres dom på - **med henvisning til EU's Sustainable Use of Pesticides Directive.** Jeg vedhæfter hermed denne liste som Excel-fil "Alle gebrukte middelen...". I samme Excel fil har jeg markeret hvilke af de anvendte aktivstoffer i den hollandske liljeavl, også bruges i landbruget på Ærø.

Oversigten illustrerer, **at de gældende afstandskrav i Danmark er helt utilstrækkelige** og ikke tager hensyn til sårbare grupper, som gravide, børn og ældre.

Jeg håber at Miljøstyrelsen tager dommen i Holland meget alvorligt og forpligter landmændene til at overholde effektive bufferzoner på mindst 50 m til kornmarker, som sprøjtes med en cocktail af 12-15 pesticider pr. sæson.

8. August 2025.

Kære Jan

Tak for din mail.

Miljøstyrelsen foretager en individuel risikovurdering af hvert enkelt pesticid. Denne vurdering kan medføre, at der fastsættes afstandskrav til veje, boliger, institutioner mv. på op til 10 meter.

Miljøstyrelsen har videresendt din mail til Miljø- og Ligestillingsministeriets departement.

Venlig hilsen

Anita Fjelsted

Funktionsleder | Pesticider

+45 72 54 45 19 | +45 41 27 20 94 | anfje@mst.dk

Original Investigation | Neurology

Proximity to Golf Courses and Risk of Parkinson Disease

Brittany Krzyzanowski, PhD; Aidan F. Mullan, MA; E. Ray Dorsey, MD; Sai Shivani Chirag, MS; Pierpaolo Turcano, MD; Emanuele Camerucci, MD; James H. Bower, MD; Rodolfo Savica, MD, PhD

Key Points

Question Does living within proximity to a golf course affect the risk of Parkinson disease (PD)?

Findings This case-control study found the greatest risk of PD within 1 to 3 miles of a golf course, and that this risk generally decreased with distance. Effect sizes were largest in water service areas with a golf course in vulnerable groundwater regions.

Meaning These findings suggest that pesticides applied to golf courses may play a role in the incidence PD for nearby residents.

Tak for jeres input til Aktivitetsplan 2026-2027 vedr. fokus på pesticider

Vi er i hovedbestyrelsen helt og aldeles enige med jer i, at pesticider og de afledte negative konsekvenser af dem er et afsindigt vigtigt område for DN at sætte fokus på og kæmpe for forbedringer på. Og her er det helt oplagt, at vi prioriterer at påvirke den kommende sprøjtemiddelstrategi i 2026, og bl.a. arbejde for de konkrete forslag I nævner.

Jeg håber derfor I kan se, at jeres forslag er afspejlet i vores forslag til [aktivitetsplan 2026/27](#) i særligt afsnittene om *drikkevand og miljøfarlige stoffer* under afsnit 1.5 Miljø. (s. 8)

VELUX FONDEN

Ansøgning

Monitorering af pesticider i private haver, økologiske gartnerier og Natura-2000 områder på Ærø

Ansøgnings-ID

497-00084344

Opslag

Aktivitetsstøtte

Status

✓ Indsendt 10.09.2025 17:05

